

Ю. Рудь,
вчителька англійської мови вищої категорії,
старша вчителька,
Великочернігівська філія
Овруцького ліцею № 4

Формування ключових компетентностей на уроках іноземної мови

Змінюється світ – змінюються наші уроки. Ми не можемо навчати дітей так, як вчора. Інакше ми вкрадемо в них майбутнє. Щоб створити сучасний урок, потрібно розуміти, кого ми навчаємо. Нове покоління дітей має кліпове мислення. Вони вміють виконувати декілька дій одночасно. Це візуали, які мають дефіцит уваги. Вони орієнтуються на швидкість і не люблять довго концентруватися.

Компетентнісний підхід, за визначенням О. Пометун, – це «спрямованість освітнього процесу на формування і розвиток ключових і предметних компетентностей особистості». Такий підхід передбачає оволодіння знаннями в комплексі, а не окремими вміннями і знаннями [3: 22].

Отже, за допомогою іноземної мови викладачу необхідно сформувати і предметну, і ключові компетентності. Їхній успішний розвиток залежить від достатнього рівня сформованості предметної компетентності і наявності мотиваційної складової [1: 13].

Глиbokі зміни, що останнім часом трапились у суспільстві, світовій економіці й міжнародних відносинах, поширили і збагатили міжнародні зв'язки як між людьми, так і між державами. Саме тому у суспільстві виникає гостра потреба в оволодінні мовами як для ведення робочих переговорів, підтримки розмов, обміну діловим досвідом, так і для накопичення різноманітної інформації. Розвинене суспільство потребує від громадян цивілізації певної культури мовлення та спілкування [3: 7].

Наша країна намагається інтегруватись у європейське співтовариство. Сучасні аспекти навчання англійської мови в загальноосвітній школі висвітлено в методичних роботах багатьох фахівців.

Завдання вчителя іноземної мови – забезпечення активної діяльності кожного учня протягом усього уроку, максимальне збільшення часу говоріння кожної дитини [1: 33].

Реалізувати це завдання дозволяє групова форма роботи, що сприяє також формуванню навичок і вмінь самостійної роботи учнів у засвоєнні іноземної мови.

Групову форму роботи я використовую в процесі навчання школярів усного мовлення та читання. У кожному класі створено декілька постійних груп, склад яких я змінюю час від часу. У кожній групі є консультант, який допомагає мені керувати навчальною діяльністю учнів. Сильніші учні допомагають слабшим у виконанні поставленого завдання.

Кожна група одержує завдання, на яке відводиться певний час.

Так, на уроці для розвитку навичок і вмінь монологічного мовлення перед групами ставлю такі завдання:

– Уявіть, що ви обговорюєте план майбутньої подорожі. Користуючись опорними словами, що вам надані, доведіть, що мандрувати пішки – дуже цікаво.

Опорні слова та вирази: hiking, interesting places, useful, monuments and memorials, is good for smb`s health, learn many things.

– Уявіть, що у вашій групі зібралися люди, у яких різні міркування про засоби подорожі. Вам найбільше до вподоби мандрувати потягом. Користуючись опорними словами, що були надані, переконайте своїх друзів у перевагах подорожування цим видом транспорту.

Опорні слова та вирази: rather quick, dining-cars, not so dear, look out of the window, comfortable, pleasant, sit, read, sleep, meet many interesting people.

Подібні завдання отримує і решта групи. Потім групи обговорюють, як краще виконати отримане завдання.

Як опору використовую не лише слова та вирази, але й малюнки. Так, під час роботи з темою «Подорож» групам було роздано малюнки, на яких зображено ліс, галявину, ріку, намет, посуд, сухі гілки для багаття.

Ситуація:

Ви в поході. Вам необхідно влаштувати привал, щоб відпочити та приготувати їжу. У кожного з вас у рюкзаку предмети певного призначення. Що кожен з вас скаже в такій ситуації?

Ефективною є групова форма роботи у процесі навчання діалогічного мовлення. Наприклад, під час роботи з темою «Мій дім» учням дається така настанова:

– Уявіть, що один із ваших друзів отримав нову квартиру. Вам цікаво більше дізнатися про квартиру. (На картках надано окремі фрази, з яких треба скласти зв'язну розмову).

My house is on Lisova street. Do you have a garden in front of your house? How many rooms are there?
--

There are three rooms and a kitchen. What colour is it? There are fruit-trees and flowers.
--

Is your house large or small?
What is there in your garden?

У результаті групової роботи учні складають діалог, який і відтворюють уголос.

Групову форму роботи я застосовую часто для перевірки домашнього завдання.

Також на уроках застосовую рольову гру. При цьому використовую групову форму роботи. Так, для засвоєння теми «Магазин» учням пропонується розіграти ситуацію купівлі речі у одному із відділів універмагу. Організація роботи невеликими групами дає позитивний ефект, так як спілкування здійснюється більш природно.

Часто на уроках в початковій ланці застосовую ігрові технології. Дуже ефективним є метод проєктів. Наприклад:

T. Our project «Fast food». Працюють дві групи, кожна з яких представляє своє портфоліо.

Our task was to organize a poll of classmates regarding their attitude toward fast food, to find article and pictures about fast food and healthy food.

What did we do for our project.

P1. Our group found articles and pictures about fast food.

P2. I organized a poll among the classmates and my group printed articles.

-Americans put a lot of effort to prevent illness. They regularly see specialists, take vitamins, practice sports and keep to a diet. Why are there more overweight people in the United States?

-In the USA some teenagers go to special summer camps called «fat farms». The campers eat fresh fruit, vegetables and fish there. Why are these American teenagers fat?

-All over the world a lot of people are eating more and more fast food and fewer traditional meals. Hot-dogs, hamburgers, pizza are popular among Ukrainians too. There are a lot of McDonald`s in each Ukrainian city. It`s so convenient not to cook, to buy fast food and eat in a hurry. Is this fast food good for us?

You know that the average American eats about 100 pound of sugar a year and a lot of Americans cannot imagine their life without fast food?

Fast food is sold everywhere. Different experiments show that fast food can cause diseases. For example, some chips have 40% fat. That`s why large amounts of cholesterol can build up on the walls of blood vessels. This makes harder for blood to pass though and can lead to heart disease.

For these reasons we seceded to choose the topic «Fast food» for our discussion.

Our poll shows that only 5% of classmates don`t like to eat fast food. What about you?

5%

15% of my classmates eat fast food every day.

75% of my classmates prefer to eat fast food twice or three times a week.

There are some reason to consider that fast food is unhealthy:

- It is often high in fat, salt and sugar.
- It is usually low in vitamins and minerals.
- If you often eat fast food it can cause heart disease.
- The only good news is that it's fast.

Make your choice!

What food is healthy?

Eating the right food is especially vital for children.

There are 4 basic food groups:

- The Milk and Milk Products Group
- The Meat, Fish, Poultry, Eggs and Bean Group
- The Fruit and Vegetables Group
- The Bread and Cereal Group

Note: It's necessary to choose low – and nonfat milk products, low-fat meat and cook it with little added fat. The fruit and Vegetables Group provides vitamins A and C which are very important for our health.

Common ideas about food.

- Eating carrot is good for the eyes.
- Garlic keeps from getting colds.
- Yogurt makes you live long.
- An apple a day keeps the doctor away.
- “One should eat to live, not live to eat”.(Moliere)
- “More die in the United States of too much food than too little”.(John

Kenneth Galbraith)

Conclusions

- 45% of our classmates refused to eat fast food.
- The result of our healthy eating is that we'll look better, feel better and play better.
- The main idea of our project is expressed in the following motto:

Vegetable and fruit

For children are very good

Eat vegetables and fruit

And they'll do you very good

Those who eat much fruit

Are in a very good mood,

Those, who eat much fruit!

Healthy food + Sport = Our health

T. Good luck! Be healthy!

Literature

1. Mary Bronson Merki “Health”. – California, 1999
2. Judi Alexander “Healthy food”. – California, 1999
3. Roberta Duyff “Decisions for healthy living”. – California 1999

Але ігри не замінюють інші форми і види роботи на уроці, а тільки доповнюють їх, допомагають розвивати мовленнєву компетенцію. Як правило, збагачений ігровими моментами освітній процес активізує пізнавальні можливості вихованців: гра захоплює, викликає бажання взяти участь у ній і одночасно знімає психологічну напругу, що більшою чи меншою мірою супроводжує будь-яке навчальне навантаження. Гра завжди передбачає прийняття рішень – що сказати, як відповісти, як виграти [2: 15]?

Прийняття Концепції Нової української школи, що ґрунтується на «Рекомендаціях Ради Європи щодо формування ключових компетентностей освіти впродовж життя», вносить корективу в освітній процес. Перед освітянами взагалі, а викладачами іноземної мови зокрема постають завдання опанування ключових компетентностей, яких потребує кожен учень для самореалізації, активної громадської позиції, соціальної інклюзії та працевлаштування, що надалі забезпечить особисту реалізацію та життєвий успіх протягом усього життя [4: 26].

Ми переконалися, що ключові компетентності можна розвивати щоденно, використовуючи відповідні форми, прийоми і методи роботи. Інструментів та завдань для формування ключових компетентностей на сьогодні існує дуже багато.

Навчання в наш час набуває ознак творчого процесу, де викладач відмовляється від авторитарного стилю спілкування.

Основною метою вивчення іноземної мови є формування і розвиток комунікативної культури учнів, навчання практичному опануванню іноземної мови.

Список використаних джерел та літератури

1. Гуменюк І. Б. Формування ключових життєвих компетентностей учнів шляхом встановлення міжпредметних зв'язків на уроках англійської мови. *Житомирщина педагогічна*. 2017. С. 13.
2. Зима О. В. Рольові ігри з англійської мови як засіб активації пізнавальної діяльності. *Житомирщина педагогічна*. 2016. С. 15.
3. Савченко О. Я. Ключові компетентності – інноваційний результат шкільної освіти. *Рідна школа*. 2011. С. 26.

